

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213064
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213064.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 1.10.2014 č.k. 8C/16/2014-12, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 8C/16/2014-12 žalobu zamietol. Súd účastníkom konania nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že podaním z 27.9.2012 sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia rozhodol po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty. Exekučný súd nerozhodol v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov, preto žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody v sume 1.135,73 eur, nakoľko istina a príslušenstvo už nemôže byť viac priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Ďalej si uplatňuje aj nárok na nemajetkovú ujmu 227,15 eur, čo predstavuje 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

Žalovaná žiadala návrh zamietnuť. Žalobca v konaní nedoložil žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukázal existenciu skutočnej škody a nemajetkovej ujmy. Ďalej nie je splnená podmienka na vyhovenie návrhu, pretože podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci mal žalobca predbežne prerokovať návrh s príslušným orgánom, pričom nárok na náhradu škody môže uplatniť až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti na príslušnom orgáne. Preto je potrebné považovať návrh žalobcu za predčasne podaný.

Žalovaná poukazuje na to, že všeobecné súdy nie sú oprávnené preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní v súvislosti s uplatnenou náhradou na náhradu škody podľa zákona č. 514. Takéto skúmanie môže vykonávať len Ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti. Ústavným súdom nebola riešená otázka na prieťahy v súdnom konaní. Žalovaná ďalej vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu.

Uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetická a nezodpovedá kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom nejde o škodu skutočnú. Nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Ministerstvo ako zástupca poukazuje na to, že 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. sa nevzťahuje na rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

Žalovaná poukazuje na aspekt dobrých mravov u žalobcu, ktorý je známy poskytovaním spotrebiteľských úverov nízkoprijímovým osobám, pričom jeho prax je vnímaná širokou verejnosťou negatívne, že jeho konanie je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd posudzoval nárok žalobcu podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z., že za podmienok ustanovených týmto zákonom, štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci zodpovedá v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 4 ods. 1 písm. a/ zákona), pričom § 9 ods. 1 zákona definuje zodpovednosť škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (§ 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).

Súd nárok žalobcu posudzoval podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z., kde súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Okresný súd konštatoval, že zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi je len v prípadoch, ak súd nezistí rozpor žiadosti so zákonom. Tá istá lehota ale logicky neplatí v prípadoch, ak žiadosť o udelenie poverenia nie je možné vyhovieť. Ak exekučný súd má z úradnej moci právo preskúmať spôsobilosť exekučného titulu, tak pre prípady neudelenia poverenia súdnemu exekútorovi neplatí 15-dňová lehota. Ďalej súd poukazuje na nekalé obchodné praktiky žalobcu, ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery. Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prietahoch exekučného súdu. Súdu sú známe okolnosti predkladania enormného počtu exekučných konaní žalobcom, súdy museli preskúmať individuálne podmienky rozhodcovského konania, kde sa konštatovali nekalé obchodné praktiky žalobcu pri poskytovaní spotrebiteľských úverov. Keď žalobca porušuje práva spotrebiteľov, súd sa musel dôsledne vyporiadať s touto otázkou. Nie je možné konštatovať zbytočné prietahy v konaní. Navyiac, každý výkon práva podlieha preskúmvaniu v rámci zásad dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.).

Ústavný súd vo veci sp. zn. IV. ÚS 606/2012 konštatoval, že aj niekoľkokomesačné prietahy súdu nemusia zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podávaním hromadných žalôb žalobca zaťažoval súdy v rovnakom čase väčším počtom podaní, preto aj žalobca musel počítať s určitým technickoadministratívnym zdržaním sa súdov. Ďalej sa poukazuje na to, že o tom, či došlo k zbytočným prietahom v súdnom konaní rozhoduje výlučne Ústavný súd. Žalobca v konaní neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie, ktorý štátny alebo súdny orgán zistil existenciu prietahu v súdnom konaní ako podkladu na vedenie žaloby. Vo veci sp. zn. 7Er/26/2011 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a porušeniu práv žalobcu, a to prerokovania veci bez zbytočných prietahov, preto súd nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi nepriznaná náhrada trov prvostupňového konania. Žalovaná si náhradu trov prvostupňového konania nežiadala, preto ani úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd o merite veci rozhodol na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces je neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania je ovplyvňovaná mimosúdnyimi faktormi, ako napr. nárastom ekonomickej trestnej činnosti, rozsahom nevybavenej súdnej agendy a pod..

Žalobca v konaní doložil znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom znaleckého posudku. Žalobca tiež poukázal na to, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke predloženej Ústavnému súdu SR, pričom súd nerozhodol o žiadosti navrhovateľa na prerušenie konanie. Navrhuje zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na opätovné konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Exekučný súd z úradnej moci má podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku skúmať žiadosť o udelenie poverenia, čo je limitované 15-dňovou lehotou na udelenie poverenia, ale pri bezchybnom návrhu. Ak exekučný súd z úradnej moci preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, tak lehota 15 dní na vydanie poverenia platí v prípadoch vyhovenia návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. 15-dňová lehota nie je stanovená pre prípady, ak súd pre rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi poverenie nevydá. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia. Nedodržanie 15-dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia o nevyhovení návrhu nie je porušením práva oprávneného, ak pre prípad neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie nie je zo zákona stanovená lehota, aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia. Ak takáto lehota na zamietnutie žiadosti na udelenie poverenia z Exekučného poriadku nevyplýva, nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobienia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514 a potom podľa ods. 4 konštatovať právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Keďže takýto nárok na náhradu škody nie je osvedčený žalobcom a nebol konštatovaný nesprávny úradný postup Ústavným súdom, potom rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ súd žalobu zamietol.

Podľa odvolacieho súdu neexistuje zákonný predpoklad na priznanie odškodnenia, pretože zatiaľ príslušným súdom nebolo konštatované porušenie práva žalobcu z nesprávneho úradného postupu

a zistené prietahy v súdnom konaní. Preto nie je možné riešiť ani zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Aj z toho dôvodu nárok žalobcu nie je dôvodný, pokiaľ sa týka náhrady škody a nemajetkovej ujmy z nesprávneho úradného postupu, kde žalobca nedoložil rozhodnutie Ústavného súdu, v ktorom sa konštatuje porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Odvolací súd poukazuje na to, že v exekučnej veci sp. zn. 7Er 26/2011 vedenej žalobcom ako oprávneným proti povinnému O. W., bolo dňa 27.1.2011 vydané uznesenie o tom, že zamietla žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Rozhodnutie je právoplatné dňom 23.2.2011. Potom okresný súd uznesením z 8.4.2011 exekúciu zastavil. Toto rozhodnutie je právoplatné dňom 18.4.2011. Oprávnený viedol exekúciu, ktorá bola zastavená práve po pochybení žalobcu, ktorý ako oprávnený nemal titul na vedenie exekúcie, a to rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom s platnou rozhodcovskou zmluvou. Sám žalobca bol príčinou toho, že v exekučnom konaní nebol úspešný. Chyba oprávneného v exekučnom konaní nemôže byť na ťarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a skúmal súlad titulu so zákonom. Preto rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Žalobca v konaní uplatnil právo na náhradu škody, ktorá sa rovná výške pohľadávky, ktorá vraj žalobcovi nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Majetková škoda je 1.135,73 eur, pričom nemajetková ujma 227,15 eur predstavuje 20 % z uplatnenej istiny. Keď nie je konštatované porušenie zákonnej povinnosti exekučným súdom pri vydaní rozhodnutia bez zbytočných prietahov, kde o tom neexistuje rozhodnutie Ústavného súdu, potom nevznikol zákonný nárok žalobcu na požadovanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, pokiaľ pre nesplnenie tejto zákonnej podmienky bol návrh žalobcu zamietnutý.

Krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne aj vo výroku o náhrade trov konania, nakoľko o nich bolo rozhodnuté správne. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania, pričom úspešná žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, resp. si ich neuplatnila, preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nebolo možné priznať úspešnej žalovanej náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto úspešnej žalovanej nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.